

ליל שבת קודש פרשת ראה ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קע"ג המדבר ממעלת הכתב, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), על ידי הכתב יכול הצדיק האמת להכיר הנפש, ופנימיות הנפש של הכתב, והאמונה ושורש האמונה שלו וכו', כי הנפש והאמונה הם בחינה אחת, כמו שכתוב (ישעיה כ"ו): "נפשי אויתך כלילה", וכתוב (תהלים צ"ב): "ואמונתך כלילות", ועל ידי הכתב אפשר להכיר הנפש ופנימיות הנפש, שהיא בחינת פנימיות האמונה כנ"ל, בבחינת "אנכי" שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת ק"ה): "אנא נפשי כתבית יהבית", היינו שהכותב נותן נפשו בתוך הכתב וגם פנימיות נפשו וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו בתורה זו את סוד הכתב, שבתוך הכתב של אדם מונח פנימיות נפשו, ועל כן אם רוצים להכיר אדם, יכולים להכיר אותו על ידי כתב ידו, וכן אם רוצים להכיר את הצדיק ולהתקרב אליו באמת, העיקר להסתכל בכתב ידו ולהגות בספריו הקדושים, ושם יכולים לראות פנימיות נפשו, וכמובא בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ב) שפניו שכלו ונשמתו של הצדיק מונח בתוך ספריו, עיין שם, כי מחיצוניות גופו מבחוץ אי אפשר להכיר אותו כלל, כי הוא בדוגמת כל אדם ממש, רק בפנימיות נפשו הוא ענין אחר לגמרי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' קמ"ז), וכמו שפעם התבטא רביז"ל ואמר, "מי שמכיר אותי יעיד שאין בי שום תנועה של גיטער איד (צדיק מפורסם) כלל", כי מבחוץ אי אפשר להכיר את הצדיק כלל, ורק על ידי ספריו הקדושים רואים את פנימיות נפשו, ואיך שהוא ענין אחר לגמרי, ועל פי רוב הצדיק הוא הרבה יותר גבוה ממה שנראה מספריו הקדושים, כי בתוך הכתב הוא צריך לצמצם השגותיו הגבוהות, ולהוריד אותם אל בני אדם שיוכלו להבין אותם, אבל ההשגות שלו בעצמו הרבה גבוהים מזה, ומחמת זה היו כמה וכמה צדיקים שלא רצו שיודפסו ספריהם בחייהם, כי לא רצו שיתגלה פנימיותם לבני אדם, שלא יתחילו בני אדם לעקב אחריהם ולהסתכל עליהם, ורק אחר הסתלקותם נתפרסמו ספריהם, ואז נתגלה אורם הגדול לכל העולם כולו.

והנה דייקא מחמת זה יש שני כוחות בענין התקרבות אל הצדיק, יש שמסתכל על כתב ידו שהוא פנימיות נפשו, ומתלהב מאד מדיבוריו, ועל ידי זה מתקרב ומתקשר אל הצדיק באמת, כי מבין מרחוק שעוצם מעלת הצדיק הוא עוד יותר גבוה ממה שכתוב בספריו הקדושים, וזה מעורר את לבבו מאד, אבל יש אחד שמסתכל על חיצוניות הצדיק, ואינו רואה מבחוץ שום דבר כלל, וזה גורם לו לומר שהוא באמת איש פשוט ואין בו פנימיות כלל, ואינו מסתכל בספריו בעין האמת כלל, ואדרבה מלעג מספריו ועושה מהם ליצנות חס ושלום, כאילו אין בהם שום פנימיות כלל, הרי לאחד נעשה סם חיים ולשני נעשה סם מוות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים בענין התורה (יומא ע"ב:), זכה נעשה סם חיים, לא זכה נעשה סם המוות, כי אם ההתקרבות של האדם הוא בהכנעה ובענוה, שיודע שהוא אינו כלום, ורוצה לקבל מן הצדיק פנימיות נפשו, אזי יראה רק גילוי אלקות מתוך ספריו הקדושים ויתקרב אליו באמת, אבל מי שיש לו מינא בלבו, ויש לו ישות וגיאות, ובפרט כשעדיין לא תיקן בריתו כראוי, אזי תורת הצדיק נתהפך אצלו לסם המוות רחמנא ליצלן, וימצא אצל הצדיק דברים שיקצין בנטיעות חס ושלום (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"א), כי זה כלל גדול שאי אפשר לתפוס ולהבין בדברי הצדיק כי אם מי שתיקן ברית קודש כראוי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ו), ולכן העיקר בהתקרבות אל הצדיק לבטל את דעתו לגמרי אל הצדיק, ויחפש רק הפנימיות שבספריו הקדושים, ואז יזכה לאור נורא ונערב על ידי התקרבותו.

והנה רביז"ל מגלה לנו כאן, שזהו גם כן סוד הכתב של התורה הקדושה, שבתוך הכתב של התורה מונח פנימיות אלקותו יתברך כביכול, בסוד מה שאמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"ה:): אנכי - ראשי תיבות א'נא נ'פשי כ'תבית י'הבית, שכביכול הקדוש ברוך הוא נתן פנימיות נפשו בתוך התורה הקדושה, ולכן דייקא עשרת הדברות מתחיל עם תיבת "אנכי" שהוא ראשי תיבות הנ"ל, כי בתוך עשרת הדברות כלולה כל התורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה י"ג סי' ט"ו) תרי"ג אותיות בעשרת הדברות כנגד תרי"ג מצוות שבתורה, וכל התורה הוא פנימיות נפשו כביכול של הקדוש ברוך הוא, כמוכא בזוהר (אחרי ע"ג.) קודשא בריך הוא ואורייתא חד הוא, ולכן מי שרוצה להכיר את הקדוש ברוך הוא יתמיד מאד בתורה, ועל ידי זה יזכה לראות אלקותו יתברך כמו עיניו ממש, כי הוא יתברך בתוך התורה ממש, ולכן על התורה נאמר (יומא ע"ב:): זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המוות, כי מי שמסתכל על פנימיות התורה, ויודע שכל התורה מגלה אלקותו יתברך, על ידי זה יתעורר מאד לעבודתו יתברך על ידי התורה ויהיה

נעשה לו סם חיים, אבל מי שגדמה לו שהתורה הוא חכמה וסיפורים חס ושלום, ושיכולים להבין כל טעמי המצוות על פי שכלינו, אצלו נעשה סם המוות חס ושלום, ועליו נאמר בזוהר (בהעלותך קנ"ב.) תיפח רוחיה מי שחושב שהתורה הם סיפורים וכו', ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומחפש אלקותו יתברך מתוך כל אות ואות של התורה, וכן מחפש את אורו של הצדיק בתוך ספריו הקדושים, ומתקרב אליו על ידי לימודי תורתו, כי אז יתגלה לו אור הגנוז והצפון מתוך ספרי התורה, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים י"א) ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, וכבר דקדקו כל המפרשים, למה פתח בלשון יחיד "ראה", ואחר כך סיים בלשון רבים "לפניכם"? והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הנה התורה מגלה לנו כאן את סוד הראיה וההסתכלות בתוך הכתב של התורה הקדושה, שזהו, ראה אנכי, היינו שתסתכלו בעשרת הדברות המתחיל "אנכי" (עי' בעל הטורים), שהוא ראשי תיבות הנ"ל, א'נא נ'פשי כ'תבית י'הבית, כי שם תראו את פנימיות נפשי כביכול, ואם תזכו יהיה לכם סם חיים וכל הברכות שבעולם יושפע עליכם, וזהו "ראה אנכי", לשון יחיד, כמו "לראות אנכי", היינו הכח לראות פנימיות אלקותי על ידי התורה, כל זה אנכי נותן לפניכם היום, כי כל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים, שתסתכלו על פנימיות התורה לראות אלקותי בכל יום מחדש, אבל תזכרו שהוא "ברכה וקללה", היינו ברכה למי שזוכה להגות בה לשמה, שנעשה לו סיים חיים, ויש בו כל הברכות שבעולם, וקללה למי שאינו זוכה להגות בה לשמה, ונעשה לו סם המוות רחמנא ליצלן, כי הבחירה חפשית ביד האדם למצוא את הקדוש ברוך הוא על ידי התורה, ולהתקרב אליו יתברך באמת, או לעשות אותה קרדום לחתוך בה, ולהתגאות על ידי התורה חס ושלום, ולכן מזהיר אותנו משה רבינו "ראה אנכי" היינו שתסתכלו היטיב על פנימיות התורה, שהוא יתברך גנוז בתוכה באחדות אחד ממש, בחינת א'נא נ'פשי כ'תבית י'הבית, ואז בוודאי תקבלו את התורה לברכה, והבן, והשם יתברך יזכינו להגיע אל פנימיות התורה ולראות אלקותו יתברך מתוך התורה, עדי נזכה לשוב בתשובה שלמה לפניו יתברך, ולהכלל בו לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת ראה ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל בהסיפור ממלך שגזר שמד (מעשה ד') דף פ"ט, עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשיך לספר, אחר כך מת המלך ונעשה בנו מלך, כי כך דרכו של עולם, דור הולך ודור בא (קהלת א'), האדם בחיים חיותו נדמה לו שיחיה לעולם, ובפרט מלך שמולך בתוקף ועוז, נדמה לו שימלוך כך לעולם, אבל כשמגיע היום שצריך לצאת מזה העולם, אז נאמר (שם ח') ואין שלטון ביום המוות, כי אז אין לו שום ממשלה כלל.

והוא התחיל להנהיג מדינתו ברכות, מחמת שראה שרצו להכרית את אביו כנ"ל, וכבש מדינות רבות, והיה חכם גדול מאד, כי זהו עיקר חכמת החיים לדעת איך ללכת ברכות ובנעימות עם בני אדם, לחזק אותם ולמצוא הנקודות טובות שבהם, ורק בדרך זה יכולים למלוך עליהם באמת, כי טוב הכל חפצים לשמוע (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט), כי טבע בני אדם שחפצים לשמוע דברי חיזוק ועידוד, דיבורים שישמח נפשם ויתן להם תקוה טובה בחיים, וכשהמלך והמושל מתנהג בדרך זה, אוהבים אותו מאד ורוצים לשמוע דבריו, וכמובא בדברי רביז"ל (ספר המדות אות אהבה סי' ז') כשתחזק את האדם בעבודת השם יתברך הוא יאהב אותך, ואם רוצים לפעול איזה דבר אצל בני אדם, צריכין לילך רק עם רכות ונעימות ואז פועלים אצלם הרבה, וכמו שפעם אמר רביז"ל, עם טוב ורכות (מיט גיט'ס) פועלים הרבה יותר מעם רע ותקיפות (מיט שלעכט'ס), ואם רואים שלפעמים כן פועלים עם רע ותקיפות, צריכין לדעת שאם היו הולכין בטוב ורכות היו פועלים הרבה יותר... ולכן המלך שהנהיג מדינתו ברכות, היה יכול לכבוש מדינות רבות והיה חכם גדול מאד.

וצוה לקבץ ולקרוא את כל החווי כוכבים שיגידו מאיזה דבר יוכל להיות נכרת זרעו, כדי שישמר מזה, כי כן דרך הגויים ואומות העולם לפנות אל חווי כוכבים ולמחקרי הטבע, לדעת העתידות, ולהבין איך לשמור עצמם ממכשול, ונדמה להם שזה יציל אותם, אבל אצל עם ישראל כתיב (דברים י"ה) תמים תהיה עם הוי"ה אלהיך, ופירש"י, התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות אלא

כל מה שיבא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו, כי אין נשמות ישראל חוקרים אחר העתידות, ואין דורשים לחווי כוכבים, רק הולכים עם אמונה פשוטה ותמימה, ועל ידי זה מצליחים בכל דבר, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנ"ו.) אין מזל לישראל, ומובא בשם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שפירושו, "אין" – הוא מזל לישראל, היינו הכח לשם עצמם לאין ולאפס, ולבטל עצמם לגמרי אל השם יתברך, זהו עיקר מזלו של ישראל, כי על ידי שאדם מוסר עצמו לגמרי אל השם יתברך, הוא עולה למעלה מן הטבע והמקרה והמזל, ויש לו רק טוב וחסד כל ימי חייו, וכמובא בספרים שנתחברו על ענין חכמת היד (זוהר פרשת יתרו), שכל מה שנאמר בענין חכמת היד, שיכולים לראות על היד כל המאורעות שיקרה לאדם בימי חייו, כל זה נאמר לגויים ואומות העולם שדורשים אחר הטבע, אבל לנפש מישראל שיש לו אמונה בה' יתברך ועוסק בתפילה, הרי עם תפילה אחת מעומק הלב, יכול למחוק את כל הגזירות רעות ולהפכם לטובה.

ואמרו לו שזרעו לא יוכרת, רק שישמור משור ושה, וכתבו זאת בספר הזכרונות, וצוה לבניו שינהגו גם כן כמותו בדרך רבה, ומת, כי החוזה כוכבים מתנבאים ואינם יודעים מה מתנבאים, שראו שעיקר הצלחתו יהיה על ידי שמירה משור ושה, היינו שלא ימנע ויעכב נשמות ישראל שבמדינתו מלקיים מצוות תפילין וציצית הבאים משור ושה, כי זהו עיקר תפארתם של נשמות ישראל שהולכים מלובשים בציצית ומעוטרים בתפילין, שהם הלבוש והכתר של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה משפיעים חיות וקיום להמדינה שהם יושבים בה, ומחמת שהמלך נהג מלכותו ברכות, ולא יצא בתקיפות למנוע נשמות ישראל מלקיים מצוותיהם, על ידי זה היה קיום למלכותו, והשם יתברך יזכינו לקיים מצותיו בתמימות ובפשיטות גמור, ונזכה לראות בהתגלות מלכות שמים ובהרמת קרן ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ראה ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קכ"ג המדבר מהתקרבות והתקשרות אל הצדיק שבדור, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, העיקר והיסוד שהכל תלוי בו, לקשר עצמו להצדיק שבדור, ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנשות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ספרי פרשת שופטים): 'אפילו אומר לך על ימין שמאל' וכו', ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל, בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור, וכל זמן שנשאר אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלימות, ואינו מקושר להצדיק:

וישראל בעת קבלת התורה היו להם חכמות גדולות כי אז היו עובדי עבודה זרה שבימיהם, שהיה טעותם על פי חכמות וחקירות גדולות בידוע, ולולי שהיו ישראל משליכין מעצמן החכמות, לא היו מקבלים התורה. כי היו יכולים לכפר בכל, חס ושלום, ולא היה מועיל להם כל מה שעשה משה רבנו עמהם. ואפילו כל האותות והמופתים הנוראים שעשה לעיניהם, לא היה מועיל להם, כי גם עתה נמצאים אפיקורסים הכופרים על ידי שטות וטעות חכמתם. אך ישראל עם קדוש ראו האמת, והשליכו החכמות, והאמינו בה' ובמשה עבדו, ועל ידי זה קבלו התורה. והיינו שתרגם אונקלוס (דברים ל"ב): "עם נבל ולא חכם", 'עמא דקבילו אוריתא ולא חכימו'. כי עקר קבלת התורה היה על ידי ולא חכימו, היינו על ידי שהשליכו מאתם כל החכמות כנ"ל:

וזה נב"ל ראשי תיבות ל"ב נ'תיבות, שהוא כלליות התורה והיא החכמה האמתית, אשר אצלה כל החכמות בטלים. והיינו נבל, שהיא כחינת התורה, הנקראת נובלות החכמה העליונה (בראשית רבה פרשה י"ז), (ובוא וראה שעתה מבאר ומיושב התרגום הזה, שהוא פליאה גדולה, וכל העולם תמהים עליו, מה ענין תבת נבל, לתרגמו על קבלת התורה. אך עתה מה נמלצו לחיד דברי התרגום האלו):

והעיקר העבודה, להיות תם וישר ירא אלקים וסר מדע, בלי שום חכמות. ושלמה המלך, עליו השלום, אחר שכתוב בו (מלכים א ה): "ויחכם מכל האדם", אמר (משלי ל): "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי". וכן אמר אסף (תהלים ע"ג): "ואני בער לא אדע בהמות הייתי עמך". וכן כתיב (משלי כ"א): 'אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'", עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מוסר לנו בתורה זו "עיקר ויסוד שהכל תלוי בו", והוא ענין התקשרות לצדיק שבדור, כי אדם כשהוא לעצמו אינו יודע באיזה דרך לילך בה, והוא תועה בדרכים נבוכים, ואינו יודע איך לתת עצה לנפשו בכל מה שעובר עליו בחיים, אבל כשזוכה להתקרב אל צדיק אמיתי, שכבר עמד בנסיון החיים, ומסר נפשו מעודו להתקרב אל השם יתברך באמת, הוא יכול להורות לאדם דרך אמיתי בחיים, איך לעבור זה העולם בשלום, ואיך לרכוש לעצמו חיים אמיתיים ונצחיים שיהיה טוב לו לעד ולנצח נצחים, ולכן זהו הזכות הכי גדול להתקרב אל צדיק אמיתי, אבל בלבד שההתקרבות יהיה עם אמת, ולקבל דברי הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, כי אם אדם כבר מקורב אל צדיק אמיתי ואינו מציית ומקבל דבריו, מה שווה ההתקרבות שלו? והוא כדוגמת החולה שהולך אל רופא להתרפאות, וכשנותן לו תרופות, אינו רוצה לקחת אותם, אם כן למה הלך אצלו בתחילה? וכן הוא אצל הצדיק האמת שהוא רופא נפשות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל'), והוא נותן תרופות לכל אחד ואחד כפי המחלה שלו, אבל אם אין אדם רוצה לקחת אותם, למה לו ללכת אצלו? ולכן העיקר בהתקשרות לצדיק לזרוק את שכלו וחכמתו לגמרי, ולדעת שבלי הצדיק אינו יודע שום דבר כלל, וכל אשר יאמר כי הוא זה יקבל ממנו, ולא יסור מדבריו ימין ושמאל, ואפילו שיאמר לו על ימין שמאל ועל שמאל ימין, גם כן יקבל את דבריו, כי עליו להבין שהצדיק בוודאי יודע מה שהוא מדבר, ואם אומר לו עכשיו שהימין הוא שמאל או להיפוך, בוודאי יש לו ענין בזה, ולא ישאל עליו קושיות, ואז יזכה לקבל ממנו טוב הרבה, אשרי לו.

ואומר רביז"ל, שכן היה בשעת מתן תורה, שהיה כפירות וחכמות גדולות בעולם, ואם לא היו עם ישראל משליכין את שכלם לגמרי ומקבלין דברי משה רבינו בתמימות ובפשיטות גמור, לא היו זוכים לקבל את התורה, וכמובא בספרי הקדמונים, שהיו כופרים ואפיקורסים שאמרו שמושה רבינו עשה הקולות וברקים של מתן תורה בתחבולות ובחכמות חס ושלום (עי' חיי מוהר"ן סי' ת"ח), אבל מחמת שהלכו נשמות ישראל באמונה פשוטה, וזרקו חכמתם לגמרי, על ידי זה זכו לקבל את התורה באמת, ולהיות עם הנבחר להקדוש ברוך הוא, שזהו פירוש דברי התרגום המופלאים על הפסוק (דברים ל"ב) עם נבל ולא חכם, עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו, וכולם מקשים מהו הקשר של "לא חכימו" לקבלת התורה? אבל על פי הג"ל מובן מאד, כי דייקא על ידי ש"לא חכימו", וזרקו חכמתם לגמרי, על ידי זה זכו לקבל את התורה, כי אי אפשר לזכות לתורה אלא על ידי שמשליכים את שכל עצמו לגמרי, ומקשיבים אל דברי הרב והצדיק שבדור באמת.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שביותר נהוג ענין זה בהתקרבות אל רביז"ל, שבלי תמימות ופשיטות, ובלי להשליך דעתו וחכמתו לגמרי, לא יזכה להתקרב אל רביז"ל, כי ההתקרבות אל רביז"ל הוא רק לעובדא ולמעשה, להורות לאדם דרך בחיים מה לעשות כדי לזכות לחיי עולם הבא שיהיה טוב לו לנצח נצחים, היינו עבודות פשוטות לעובדא ולמעשה בתורה ותפילה מצות ומעשים טובים, כי רביז"ל פותח לנו שער ודרך איך נזכה לטייל בכל מקומות התורה הקדושה בתמימות ופשיטות גמור, וכן איך להתפלל אליו יתברך בדביקות אמיתי ולפרש כל שיחתינו לפניו יתברך תמיד בתמימות ופשיטות גמור, וכן בשאר כל המצוות, ומי שמשליך את חכמתו ושכלו לגמרי ומציית לדברי רביז"ל בלי חכמות, הרי ההתקשרות שלו באמת ויזכה לכל טוב אמיתי ונצחי בזה ובכא לנצח אשרי לו, אבל מי שהוא חכם בעיניו, ויש לו כל מיני אמתלאות ותירוצים למה אינו יכול לקיים עצות רביז"ל, ואומר "לא לכך כיוון רביז"ל" או "קשה להבין מה רצה רביז"ל וכו'", הרי עם חכמות אלו ישאר בחוץ לגמרי, וחבל לו כל ההתקרבות שלו, כי רביז"ל כבר אמר, "וכי לא הייתי יכול להיות כמו המפורסמים של עכשיו, שבני אדם נוסעים אליהם ואינם יודעים אל מה נוסעים, וחוזרים ואינם יודעים עם מה חוזרים, אני עזבתי את הכל כדי להחזיר אתכם למוטב" (חיי מוהר"ן סי' של"ה), כי אצל רביז"ל אין מקום לחכמות וסברות של עצמו, מי שמשליך את דעתו ושכלו לגמרי ומציית את רביז"ל, ולומד דף אחר דף, ופרק אחר פרק, ומסכת אחר מסכת, בתמימות ובפשיטות גמור, אפילו באמירה בעלמא כשאינו זוכה להבין, הרי מטייל בכל התורה כולה, וקונה לעצמו דברי תורה, וסוף כל סוף יהיה כל התורה שרוי בקרבנו, כי על ידי ריבוי הלימוד פעם אחר פעם, יזכה להבין יותר ויותר עד שיהיה בקי בכל התורה כולה, אבל מי שהוא חכם בעיניו, ואומר, "לא כיוון רביז"ל לעסוק בתורה באופן כזה" או "צריכין להבין מה רביז"ל רצה באמת", הרי ישאר אותו טיפש שהיה מקודם, ויהיה ריק לגמרי מדברי תורה, ולמה לו לקרות עצמו על שם רביז"ל, הרי רביז"ל רצה שנטייל בכל הספרים שבעולם, כדרך השרים שנוסעים בכל מדינות העולם ומתפארים אחר כך, הייתי במדינה זו ובמדינה זו (שיחות הר"ן סי' כ"ח), ולכן אם מציית לרביז"ל, הרי מקורב לרביז"ל, אבל אם אינו מציית למה קורא עצמו על שם רביז"ל בשעה שמטעה את עצמו וגם את אחרים, ובפרט כשרוצה לדבר עם אחרים בשם רביז"ל, אם אינו בקי בכל ספרי רביז"ל, איך ירהב נפשו לדבר בשם רביז"ל, והוא אינו יודע מה שרביז"ל אומר, ולכן בענין ההתקרבות אל רביז"ל האדם צריך להשליך את שכלו ודעתו לגמרי, ויציית לכל דברי רביז"ל אשר יאמר כי הוא זה, ואז יזכה על ידי התקרבותו למעלה גדולה ועליונה מאד, וכמו שאמר רביז"ל, "כשתשכבו עם הרגלים אל הדלת, היינו בשעת ההסתלקות, אזי ידעו אם היו

מקורבים אלי באמת, כי היו מקורבים אלי באמת, לא היה מדריגה שבעולם שלא הייתי מביא אתכם אליו" (חיי מוהר"ן סי' שנ"ד), ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומשליך את דעתו ושכלו לגמרי, ומציית לרביז"ל, כי אז יזכה אל רב טוב הצפון והגנוז לצדיקים בזה ובכא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע (דברים י"ג) את כל הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אותו תשמרו לעשות לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו, ויש להבין, כי הנה פסוק זה כתובה בין פרשת אזהרת עבודה זרה, לפרשת אזהרת נביא שקר, ולמה דייקא כאן חזר והזהיר אותם משה רבינו "את כל הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אותו תשמרו לעשות לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו", ומה הקשר בינו לבין פרשיות הסמוכות? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי עיקר היסוד שהכל תלוי בו הוא ההתקשרות לצדיק ואמונת חכמים, כי אם האדם הולך אחר חכמתו ושכלו, הוא עלול ליפול בטעותים רבים עד שיבוא לכפירות ואפיקורסות ממש רחמנא ליצלן (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ב), ולכן מיד אחר אזהרת עבודה זרה, הזהיר אותם משה רבינו שיראו להשליך את חכמתם ושכלם לגמרי, ועל ידי זה יזכו להיות נזהרים מעבודה זרה ואמונות כוזבות, שזהו "את כל הדבר אשר אנכי מצוה אתם אותו תשמרו לעשות" היינו אמונת חכמים, לציית לדברי משה רבינו על כל אשר יאמר כי הוא זה, וכמו שפירש"י, קלה כבחמורה, שהן עצות קלות והן עצות חמורות, כולם יהיו שווים בעיניכם ותקבלו את דברי הצדיק בתמימות ופשיטות גמור, כי לפעמים דייקא מחמת קלות העצה האדם נמנע מלקיים אותו, כי חושב בדעתו, "האם באמת על ידי עצה קלה כזו יהיה לי תיקון?", כגון למשל בענין "תיקון הכללי" שגילה לנו רביז"ל לומר בשביל תיקון הברית, האדם מתחיל לחשוב, "האם על ידי אמירת עשרה מזמורי תהלים לבד יהיה לי תיקון?" כי מחמת קלות הענין נדמה לו שאינו כלום חס ושלום, אבל כשאדם משליך את חכמתו ודעתו לגמרי, ומציית אל דברי הצדיק "קלה כבחמורה", אזי מקבל תיקון גמור לנפשו, וכן להיפוך, לפעמים העצות הם חמורות וקצת קשה לקיימם, כגון מה שצוה רביז"ל לנסוע אליו על ראש השנה, ויש לבני אדם כל מיני תירוצים ואמתלאות למה קשה להם לקיים את זה, "אינני יכול להתפלל טוב שם" "אין לי מקום טוב להתאכסן שם", "האשה והילדים אין מסכימים אתי לנסוע" "מי אומר שרביז"ל צוה כך?", כל מיני חכמות ודמיונות למנוע את האדם מתיקונו הנצחי, אבל כשמשליך את שכלו ו"את כל הדבר אשר אנכי מצוה אתם אותו תשמרו לעשות" אזי זוכה לקבל תיקון אמיתי לנפשו, ולכן אחרי אזהרת עבודה זרה, הזהיר אותם משה רבינו על

אמונת חכמים והתקשרות אל הצדיק, כי דייקא על ידי זה יזכו להיות נשמרים מעבודה זרה ומכל מיני אמונות כוזביות.

וזהו "לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו", ופירש"י, חמשה טוטפות בתפילין, וחמשה מינין בלולב וכו', כי זה היסוד באמונת חכמים לא להוסיף על דבריו ולא לגרוע מהם, רק על כל אשר יאמר כי הוא זה, יקיים בתמימות ופשיטות גמור, כי יש שמתלהבים מאד ורוצים להוסיף על דברי הצדיק, וחושבים שאין טוב מזה, שהרי מוסיף יותר ממה שנצטווה, אבל גם זה לא טוב, כי דייקא על ידי שמוסיף יותר ממה שנצטווה, יבוא לגרוע מהם, וכמו שפירש מוהרנ"ת ז"ל על הפסוק (קהלת ו') אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה, ומסביר מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות גילוח הלכה ג') שזה תלוי בזה, כי על ידי שרוצה לעשות צדקות הרבה, ולהוסיף על מה שנצטווה, לבסוף כשאינו יכול לעמוד בזה, נופל בדעתו, ובא לידי רשעות הרבה רחמנא ליצלן, וכמו שעשתה חוה שהוסיפה על הציווי, ואמרה "אל תגעו בו", ואחר כך באתה גם לאכול ממנו, כי כן דרך הבעל דבר להוסיף לאדם גדרות וסייגים שאינו יכול לעמוד בהם, ואחר כך להפיל אותו מעיקרי יהדות ומשמירת התורה והמצוות, ולכן הזהיר אותם משה רבינו "לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו", היינו שלא יתחילו ליכנס בחכמות של הכל להוסיף עוד פרשיות בתפילין ועוד מינים בלולב וכו', כי כל החכמות האלו יביא האדם אחר כך לעזוב את התורה והמצוות לגמרי חס ושלום, שזהו המשך הפרשה של אחריו לזוהר מגביא השקר, שיתן אות ומופת ויאמר נלכה אחרי אלהים אחרים וגו', כי מיד שסר האדם מדרכי התורה בתמימות ופשיטות גמור, ומוסיף או גורע על דברי תורה, הרי הוא עלול מאד להתפעל מגביא שקר שיתן אות ומופת גלוי ויאמר נלכה אחרי אלהים אחרים וגו', ויפול בפח יקוש חס ושלום, ולכן הזהיר אותנו משה רבינו מאד על אמונת חכמים והתקשרות אל הצדיק, להשליך את החכמות לגמרי ולציית את דברי הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה ואז יצליחו בחיים, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים באמת, ובפרט עכשיו בהגיע ימי אלול הקדושים, נזכה להשליך את דעתינו לגמרי ולהקשיב אל כל עצות הצדיק הן בלימוד התורה והן בעבודה התפילה, וכן להכין עצמינו להיות על ציון רביז"ל בראש השנה, והשם יתברך יברכינו בשנה טובה ומתוקה ובשנת גאולה וישועה אמן ואמן.

